

MERITUM

Pismo Podkarpackiego Kuratora Oświaty nr 4 (32) czerwiec 2020

*Szanowni Państwo
Dyrektorzy, Nauczyciele!*

Zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w szkołach chyba nigdy jeszcze nie było tak oczekiwane. Z powodów, których nie trzeba tu przedstawiać, upragnionego końca wypatrują uczniowie, nauczyciele i rodzice. Co warto zauważyć, początek i koniec wakacji, to w ostatnim czasie jedne z niewielu terminów, które w szkolnym kalendarium nie uległy zmianom. Choć wakacje rozpoczną się planowo, wypoczywać możemy tylko w „reżimie sanitarnym”. Jego zasady regulują kwestie tegorocznych kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży, o czym piszemy w obszernym artykule, dając namiastkę wyobrażenia o tegorocznych wyzwaniach dla organizatorów „beztroskiego” leniuchowania podopiecznych. Koniec roku szkolnego jednak daleki i dla wielu pracowity. Przesunięte terminy egzaminów zostały

uwzględnione w nowym harmonogramie rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, co wydłuża w tym roku ten proces, a tym samym prace szkolnych komisji rekrutacyjnych. Pełne ręce roboty będą mieli także egzaminatorzy z ramienia Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych, czy poprawiający prace maturalne i egzamin ósmoklasisty, dyrektorzy zaangażowani w awans zawodowy swoich nauczycieli, dyrektorzy i pracownicy przedszkoli. Wbrew pozorom, czas wolny od zajęć edukacyjnych, pozwala tylko niektórym na zapomnienie „się” i zapomnienie „o”. Czegóż zatem życzyć Państwu u progu lata? Słońce świecić będzie nam wszystkim, zatem niech nastraja optymistycznie – jednych do wypoczynku, drugich do podejmowanych wyzwań dnia codziennego. One jednak nie muszą przysłać nam piękna tego świata.

Małgorzata Rauch
Podkarpacki Kurator Oświaty

Wypoczynek dzieci i młodzieży w 2020 r. – zasady dostosowania organizacji do nowych standardów sanitarnych

Bieżący rok szkolny zdominowały jak dotąd konsekwencje pandemii koronawirusa. Ta trudna sytuacja wymaga od wszystkich, również od organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży przeorganizowania oraz dostosowania się do nowych standardów sanitarnych. Wiele elementów związanych z przygotowaniem wyjazdu dzieci i młodzieży pozostało bez zmian jak choćby obowiązek zgłoszenia, terminy, obowiązujące przepisy dotyczące miejsca wypoczynku. Pojawiło się jednak wiele zmian służących ograniczeniu ryzyka zakażenia dzieci i młodzieży oraz kadry podczas zorganizowanego wypoczynku letniego w czasie trwania epidemii koronawirusa.

Zgłoszenie zamiaru zorganizowania wypoczynku dzieci i młodzieży

Analizując obowiązujący stan prawny (ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży – Dz. U. z 2016 r. poz. 452) należałoby zacząć od terminów zgłoszenia letnich wyjazdów zorganizowanych. Zgłoszeniu podlegają wypoczynki, które trwają co najmniej dwa dni. Nie podlega zgłoszeniu natomiast tzw. wypoczynek rodzinny – organizowany dla dzieci własnych lub dzieci znajomych przez rodzinę lub osoby znane rodzicom osobiście. Wypoczynek krajowy z noclegiem poza miejscem zamieszkania dzieci zgłaszamy 21 dni przed terminem jego rozpoczęcia.

W przypadku organizowania półkolonii (gdy dzieci nocują w domach) lub wycieczki za granicą, wycieczek zgłaszamy nie później niż na 14 dni przed terminem jego rozpoczęcia. W przypadkach uzasadnionych względami społecznymi organizator wycieczki może zgłosić kuratorowi oświaty zamiar zorganizowania wycieczki po upływie powyższych terminów jednak nie później niż na 7 dni przed terminem rozpoczęcia wycieczki. O tym, czy dana sytuacja może zostać uznana za sytuację uzasadnioną względami społecznymi decyduje ostatecznie kuratorium oświaty, które rejestruje wycieczki. Jeżeli uzna, że takie sytuacje nie zachodzą, to nie zostanie on zarejestrowany. Organizator zgłasza zamiar zorganizowania wycieczki za pośrednictwem bazy wycieczki właściwej ze względu na miejsce zamieszkania bądź siedzibę kuratorowi oświaty. Zatem organizatorzy z województwa podkarpackiego zgłaszają Podkarpackiemu Kuratorowi Oświaty chęć wyjazdu nad morze lub na Mazury. Baza wycieczki to zbiór danych o organizatorach wycieczki i zgłoszonych przez nich formach wycieczki dzieci i młodzieży. Kurator oświaty umieszcza w bazie (zatwierdza) i podaje do publicznej wiadomości tylko takie zgłoszenia, które spełniły wszystkie wymagania formalne określone przepisami prawa. Zgłoszenie wycieczki, które nie spełnia warunków określonych w przepisach, nie może zostać umieszczone w bazie wycieczki. Odmowa jego umieszczenia następuje w drodze decyzji administracyjnej. Jeżeli zmieni się jakiś element objęty zgłoszeniem organizator ma obowiązek zawiadomić o tym kuratorium oświaty właściwe ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora.

W przypadku szkół lub placówek zgłoszeniu nie podlega zamiar zorganizowania wycieczki trwającego do 3 dni. W takiej sytuacji dyrektor szkoły lub placówki zawiadamia organ prowadzący oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny o zamiarze zorganizowania wycieczki przekazując kartę wycieczki, a nie formularz zgłoszeniowy.

Zgłoszenie wycieczki za pośrednictwem e-PUAP

Od ubiegłego roku istnieje nowa funkcjonalność dotycząca podpisywania zgłoszeń wycieczki potwierdzonym profilem zaufanym e-PUAP. Obecnie uzyskanie podpisu e-PUAP jest proste i wygodne w użyciu, a forma ta jest coraz bardziej popularna. Posiadanie profilu zaufanego e-PUAP lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego umożliwia wysłanie formularza zgłoszeniowego bez konieczności dostarczania wersji papierowej do urzędu co w dobie pandemii koronawirusa okazuje się niezwykle przydatnym narzędziem. W przypadku braku ww. podpisów organizator ma obowiązek dostarczenia do kuratorium oświaty wydrukowanej i podpisanej wersji papierowej zgłoszenia.

Obowiązki organizatora wycieczki – wytyczne GIS, MZ i MEN w 2020 r.

Ustawa o systemie oświaty nakłada na organizatora szereg obowiązków. Jednym z nich jest zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków wycieczki, co w szczególności oznacza, że obiekt lub teren spełnia wymagania ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz warunki higieniczno-sanitarne, a w przypadku udziału dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – jest dostosowany do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Celem potwierdzenia spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej organizator musi do zgłoszenia wycieczki dzieci i młodzieży załączyć aktualną opinię właściwego miejscowo Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej. Wyłączone z tego obowiązku są jedynie szkoły oraz placówki oświatowe (internaty, bursy, schroniska szkolne). Dodatkowo w roku 2020 w sezonie letnim obowiązują wytyczne GIS, MZ i MEN dla organizatorów wycieczki dzieci i młodzieży, które stanowią, iż:

- obiekty, w których jest organizowany wycieczek, powinny być przeznaczone tylko dla wycieczki dzieci i młodzieży lub zawierać strefę do tego wyodrębnioną, zapewniającą ograniczenie kontaktu z osobami niebędącymi uczestnikami tego wycieczki;
- organizator zapewnia odpowiednią liczbę miejsc noclegowych przy założeniu, że w jednym pokoju lub namiocie są uczestnicy z tej samej grupy, w której prowadzi się zajęcia w trakcie wycieczki, **przy czym liczba osób zakwaterowanych w jednym pokoju nie może przekraczać 4 osób przy zachowaniu 4 m² powierzchni noclegowej na 1 osobę;**
- organizator musi dysponować infrastrukturą obiektu/obozowiska umożliwiającą zapewnienie izolacji osobom z objawami wskazującymi na wystąpienie choroby, w tym w szczególności choroby zakaźnej;
- liczba uczestników przebywających w obiekcie w zależności od standardu obiektu musi być dostosowana i zapewniająca dystans społeczny podczas pobytu, w tym podczas prowadzenia zajęć;
- dystans społeczny musi obowiązywać także przy korzystaniu z pionu sanitarnego;
- zakwaterowanie uczestników w obiekcie powinno odbywać się na zasadzie wymiany turnusu, eliminując do minimum kontakt uczestników pomiędzy zmieniającymi się turnusami;
- pomiędzy turnusami obiekt powinien być poddany dodatkowemu sprzątnięciu i dezynfekcji powierzchni dotykowych – poręczy, klamek, blatów, włączników;
- organizator wycieczki zapewnia środki higieniczne w ilości wystarczającej dla personelu oraz uczestników wycieczki.

Dostęp do opieki medycznej w trakcie trwania wycieczki – dodatkowy obowiązek w 2020 r.

Przepisy obligujące organizatora do zapewnienia dostępu do opieki medycznej zostały w roku bieżącym wzbogacone o obowiązek zapewnienia stałej obecności lub możliwości natychmiastowej interwencji pielęgniarki, ratownika medycznego lub lekarza. Organizator zobowiązany jest również przygotować i zapoznać kadrę wycieczki z procedurą postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID-19 zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego. Zawsze w przypadku wątpliwości należy zwrócić się do właściwej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w celu konsultacji lub uzyskania porady. W obiekcie, w którym odbywa się wycieczka musi zostać wyznaczone pomieszczenie umożliwiające natychmiastowe odizolowanie uczestnika lub kadry wycieczki, u którego wystąpiły objawy choroby. Osoby pełniące funkcję kadry wycieczki muszą być zaopatrzone w indywidualne środki ochrony osobistej, a także uczestnicy, jeżeli rodzice tego nie zapewnią. Organizator na wypadek wystąpienia okoliczności zaostrożenia ryzyka epidemiologicznego, powinien mieć na wyposażeniu również dodatkowe środki w postaci nieprzemakalnych fartuchów z długim rękawem oraz przyłbic.

Zmiana liczebności grup oraz wymagania wobec kadry wycieczki

W roku bieżącym liczebność grup wychowawczych względem lat poprzednich uległa zmniejszeniu. Zaleca się, aby grupa uczestników wycieczki liczyła do 12 osób (w przypadku dzieci do 10. roku życia) i do 14 osób (dzieci powyżej 10. roku życia). W przypadku kontynuowania pracy śródrocznej grupy uczestników z danej drużyny, świetlicy dopuszcza się inną liczebność.

Zatrudnienie odpowiedniej kadry wycieczki to jeden z najważniejszych warunków zapewnienia bezpiecznego wycieczki dzieci i młodzieży oraz gwarancja realizacji planowanego programu. Osoby pełniące funkcję kierownika oraz wychowawcy wycieczki muszą być pełnoletnie, niekarane oraz posiadać wykształcenie co najmniej średnie. Kierownik wycieczki musi dodatkowo posiadać minimum trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczo-wychowawczych, uzyskane w okresie ostatnich 15 lat (warunek ten nie dotyczy nauczycieli i instruktorów harcerskich w stopniu podharcemistrza) oraz zaświadczenie o ukończeniu kursu na kierownika wycieczki (nie dotyczy to osób zajmujących stanowiska kierownicze w szkołach lub placówkach). Wychowawcą wycieczki może być osoba, która ukończyła kurs na wychowawcę wycieczki (warunek nie dotyczy nauczycieli, osób ze wskazanym wykształceniem pracujących z dziećmi w placówkach wsparcia dziennego lub placów-

kach opiekuńczo-wychowawczych, instruktorów harcerskich w stopniu przewodnika lub równoważnym, przewodników turystyki kwalifikowanej oraz instruktorów Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego).

W zależności od programu wycieczki i realizowanych zajęć, w skład kadry wchodzić mogą także trenerzy i instruktorzy sportu, rekreacji, animacji kulturalno-oświatowej, lektorzy języka i inne osoby prowadzące zajęcia podczas wycieczki. Taką funkcję może pełnić osoba, która jest pełnoletnia, posiada co najmniej wykształcenie średnie oraz posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizowania zajęć.

Główny Inspektor Sanitarny rekomenduje w roku 2020 ograniczenie w obiekcie/obozowisku przebywania osób z zewnątrz do niezbędnego minimum – z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego: m. in. osłony ust i nosa, stosowanie rękawiczek jednorazowych lub dezynfekcja rąk, dopuszczenie do prowadzenia zajęć tylko osób zdrowych.

Obowiązki rodziców – dodatkowe oświadczenie w okresie pandemii

Wybierając kolonię czy obóz rodzice starają się przede wszystkim spełnić marzenia swojej pociechy. Niemniej ważne jest jednak dostosowanie oferty wycieczki do stanu zdrowia dziecka, jego predyspozycji ruchowych i zainteresowań. Obowiązkiem organizatora jest założenie dla każdego uczestnika karty kwalifikacyjnej uczestnika wycieczki. Rolą tego dokumentu jest zebranie wszystkich informacji niezbędnych do zorganizowania wycieczki dla danego uczestnika na etapie jego planowania i realizacji. Rodzic lub prawny opiekun uczestnika wypełnia otrzymaną od organizatora kartę kwalifikacyjną, a następnie ją zwraca.

Dodatkowo w okresie pandemii rodzice pisemnym oświadczeniem poświadczają, że uczestnicy wycieczki:

- są zdrowi w dniu wyjazdu, nie mają infekcji oraz objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną;
- nie zamieszkiwali z osobą przebywającą na kwarantannie i nie mieli kontaktu z osobą podejrzaną o zakażenie w okresie 14 dni przed rozpoczęciem wycieczki;
- są przygotowani do stosowania się do wytycznych i regulaminów uczestnictwa związanych z zachowaniem dystansu społecznego (co najmniej 2 m) oraz przestrzeganiem wzmożonych zasad higieny.

Rodzice/prawni opiekunowie uczestników wycieczki udostępniają także organizatorowi i kierownikowi wycieczki numer telefonu lub inny kontakt zapewniający szybką komunikację oraz zobowiązują się do niezwłocznego (do 12 godzin) odbioru dziecka z wycieczki w przypadku wystąpienia u ich dziecka niepokojących objawów choroby (podwyższona temperatura, kaszel, katar, duszności).

Ponadto osoby odprowadzające dziecko na zbiórkę lub do obiektu muszą być zdrowe, nie mieć objawów infekcji lub choroby zakaźnej, nie mogły zamieszkiwać z osobą przebywającą na kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych w okresie 14 dni przed rozpoczęciem wycieczki. Jeżeli dziecko choruje na chorobę przewlekłą, mogącą narazić je na cięższy przebieg zakażenia, rodzic/prawny opiekun, ma obowiązek poinformować organizatora o tym fakcie na etapie zgłaszania udziału w wycieczce w karcie kwalifikacyjnej uczestnika wycieczki. To samo dotyczy pełnoletniego uczestnika wycieczki. W przypadku występowania u uczestnika chorób przewlekłych konieczne jest dostarczenie opinii lekarskiej o braku przeciwwskazań zdrowotnych do udziału w wycieczce. Należy zaopatrzyć uczestnika wycieczki w indywidualne osłony nosa i ust do użycia podczas pobytu na wycieczce.

Wycieczka 2020 roku jak widać będzie inna niż poprzednie. Wprowadzone restrykcje mają na celu minimalizowanie ryzyka zakażenia uczestników wycieczki. Wyłączenie z programu lub ograniczenie do minimum wyjść do miejsc publicznych, zapewnienie dostępu do dozowników z płynem odkażającym przy wejściach do budynku oraz pomieszczeń wspólnie użytkowanych to działania, do których zostali zobligowani organizatorzy wycieczki. Należy jednak pamiętać, że żadne procedury ani obostrzenia nie zapewnią nam gwarancji bezpieczeństwa. O bezpieczeństwo na wycieczce musi zadbać indywidualnie każdy jego uczestnik poprzez zastosowanie się do zasad odpowiedzialnego zachowania. Pamiętajmy zatem o obowiązującym dystansie społecznym, środkach ochrony osobistej, częstym myciu rąk i dezynfekcji powierzchni.

Opracowała: Katarzyna Kwiatanowska-Rodkiewicz
Starszy Inspektor Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

Podkarpacki
Kurator
Oświaty

Podkarpacki Kurator Oświaty zaprasza

> do udziału w IV edycji Wojewódzkiego Konkursu

Nauczyciel wychowujący do wartości

Do konkursu mogą być zgłaszane kandydatury nauczycieli z wszystkich typów szkół i placówek w województwie podkarpackim.

Za powszechnie uznawany dorobek oraz osiągnięcie sukcesu w pracy wychowawczej i opiekuńczej Podkarpacki Kurator Oświaty przyzna nauczycielom – laureatom konkursu tytuł *Nauczyciela wychowującego do wartości* oraz specjalną nagrodę Podkarpackiego Kuratora Oświaty.

Wnioski należy składać do **15 lipca 2020 r.**

> do udziału w IV edycji Konkursu Podkarpackiego Kuratora Oświaty

Złoty Prym

Złoty Prym przyznawany jest szkołom lub placówkom oświatowym w celu promowania i upowszechniania działań tworzących optymalne warunki realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej, zapewniających każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, podnoszących jakość pracy szkoły lub placówki i jej rozwój organizacyjny.

Wnioski należy składać do **10 lipca 2020 r.**

Szczegółowe informacje nt. obu konkursów znajdują się na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Rzeszowie w dziale *Dla nauczyciela i dyrektora*.